

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Публічне управління післявоєнним відновленням країни

Шифр та назва спеціальності

281 – Публічне управління та адміністрування

Інститут

Навчально - науковий інститут соціально - гуманітарних технологій

Освітня програма

Публічна політика та управління соціально - економічними змінами

Кафедра

Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти

Третій (освітньо-науковий)

Тип дисципліни

Вибіркова фахова,

Семестр

3

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

МОРОЗ Володимир Михайлович

Volodymyr.Moroz@khpi.edu.ua

Мороз Володимир Михайлович

Доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».

Автор понад 300 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Ризик-менеджмент в системі прийняття управлінських рішень», «Методологія організації наукових досліджень та методика написання наукових текстів», «Глобалізація і політика національної безпеки». Член спеціалізованої вченої ради Д64.707.03. Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad>

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khpi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».

Авторка понад 200 наукових і навчально-методичних публікацій.

Провідна лекторка з курсів: «Державне та регіональне управління», «Адміністративний менеджмент», «Паблік рілейшнз».

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad>

Загальна інформація

Анотація

Підготовка фахівців у галузі знань «Публічне управління та адміністрування» в умовах сьогодення передбачає зосередження уваги на формуванні необхідних знань, умінь і навичок для здатності відповідати на безпрецедентні виклики післявоєнного відновлення країни, застосовувати новітні досягнення теорії та передові національні й міжнародні практики антикризового управління, забезпечувати високу ефективність відбудови територій та якість публічних послуг. Вивчення освітнього компонента спрямовано на надання здобувачам вищої освіти розуміння викликів, які виникають у післявоєнному періоді, необхідних знань та інструментів для розробки та реалізації стратегій, спрямованих на відновлення економічного потенціалу, соціальної стабільності та розбудову інституцій; засвоєння теоретичних засад та практичних аспектів функціонування інститутів публічного управління в умовах повоєнного розвитку, моделей багаторівневої координації, взаємодії державного та муніципального секторів, механізмів фінансово-економічного відновлення країни й активізації ролі громадськості в управлінських процесах. Основні завдання: розкриття сутності та специфіки інституціональних змін, багаторівневого управління та функціонування публічної влади в умовах криз і повоєнного розвитку; вивчення інструментів трансформації публічного адміністрування, цифровізації та інноватизації управлінських процесів; дослідження фінансово-економічних механізмів, політики «зеленого» відновлення та управління людським капіталом; формування навичок аналітичної роботи, проєктного менеджменту, стратегічного планування та оцінювання ефективності державної політики відбудови.

Мета та цілі дисципліни

формування у здобувачів вищої освіти системи поглиблених теоретичних знань і прикладних навичок щодо стратегічного планування, інституціонального забезпечення, організації та моніторингу процесів публічного управління післявоєнним відновленням України на національному, регіональному та місцевому рівнях..

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність ідентифікувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у тому числі в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики публічного управління та адміністрування.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми

ЗК06. Здатність комплексно вирішувати значущі проблеми суспільного розвитку.

ЗК07. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових і комплексних ідей.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

СК03. Здатність забезпечувати належний рівень якості наукових/науково-методичних продуктів, послуг чи процесів.

СК05. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проєктами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.

СК09. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.

СК 11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

СК 12. Здатність до використання новітніх технологій, проведення моніторингу і забезпечення ефективного контролю в системі публічного управління.

СК 13. Здатність генерувати нові ідеї в професійній діяльності та використовувати інструменти лідерства і соціального впливу для їх реалізації.

Результати навчання

РН03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.

РН04. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

РН05. Знати основні засади наукового менеджменту, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.

РН06. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН08. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.

РН09. Уміти розробляти проекти законодавчих та нормативних актів, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.

РН11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.

РН12. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу соціальних досліджень, наявні соціологічні дані.

РН13. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 20 год., практичні роботи – 20 год., самостійна робота – 80 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

«Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності», «Управління якістю вищої освіти та саморозвитком НПП», «Суспільні трансформації і соціальні технології в публічному управлінні», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Організація освітнього процесу з освітнього компонента ґрунтується на поєднанні класичних академічних підходів та сучасних освітніх технологій, орієнтованих на розвиток практичних компетенцій майбутніх фахівців публічного управління. Методи проведення лекційних занять: пояснювально-ілюстративний метод (подання теоретичного матеріалу із застосуванням мультимедійних технологій: демонстрація презентацій, схем, аналітичних графіків та візуалізації нормативно-правових баз); метод проблемного викладення (моделювання проблемних ситуацій, постановка пізнавальних завдань, зіставлення альтернативних наукових поглядів і підходів до реформування публічної служби з метою стимулювання критичного мислення здобувачів).

Методи проведення практичних занять: репродуктивний метод (закріплення базового поняттєво-категоріального апарату курсу, робота з текстами законодавчих актів України (Закони

«Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про запобігання корупції» тощо); частково-пошуковий (евристичний) метод (виконання практичних кейсів (case-study), розв'язання ситуаційних завдань щодо врегулювання конфлікту інтересів, проходження конкурсного відбору та підготовка індивідуальних проєктів). Важливу роль в освітньому процесі відіграє самостійна робота студентів, що забезпечується використанням сучасних платформ електронного навчання, зокрема Microsoft Teams. Інтерактивне середовище платформи забезпечує зручне проведення онлайн-лекцій, оперативне оприлюднення навчально-методичних матеріалів та постійну комунікацію між викладачем і здобувачами. Крім того, такий формат сприяє організації ефективного зворотного зв'язку, своєчасній перевірці завдань та проведенню поточного й модульного контролю знань у режимі реального часу.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1 Післявоєнне відновлення України як системний виклик для публічного управління
Теоретичні засади публічної служби. Основні концепції бюрократії та сучасні тенденції розвитку публічної служби. Загальні методологічні основи теорії публічної служби. Цілі, завдання та функції публічної служби. Основні принципи публічної служби. Механізм держави, державний апарат і державна служба в системі публічного управління. Значення і роль публічної служби в умовах державотворення України. Історія публічної служби на теренах України та заходи незалежної Української держави щодо її становлення та розвитку. Сучасні тренди реформування публічної служби. Інноваційні трансформації в системі публічного управління та їхній вплив на інституційний розвиток публічної служби.

Тема 2. Багаторівневе управління та координація у процесі відновлення

Сутність і принципи багаторівневого управління (Multi-level Governance) у повоєнний період (поняття та концептуальні засади багаторівневого управління; розподіл повноважень між різними рівнями влади; синергія та вертикально-горизонтальна координація у процесі відбудови). Конституційно-правові засади публічного управління та адміністрування в умовах відбудови (правове поле функціонування публічної влади у кризових і повоєнних умовах; забезпечення законності та правопорядку; гарантії прав і свобод громадян у процесі реалізації відновлювальних політик). Рівні управління в державі та територіальна основа організації публічної влади (національний, регіональний та субрегіональний рівні управління; просторовий вимір публічної влади; оптимізація адміністративно-територіального устрою для завдань відновлення). Механізми взаємодії органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у відновленні регіонів (партнерство держави і громад; розмежування компетенцій та усунення дублювання повноважень; спільні проєкти та координаційні платформи на регіональному рівні). Децентралізація та адаптація територіальної організації влади до викликів відновлення (зміцнення спроможності громад в умовах криз; фінансова децентралізація та управління місцевими ресурсами; гнучкість і стійкість систем місцевого самоврядування під час відбудови).

Тема 3. Організаційно-функціональна структура центральних органів влади у відновленні

Розподіл повноважень між органами виконавчої влади за рівнями управління (ієрархія та розмежування завдань у виконавчій владі; вертикальна інтеграція управлінських рішень; оптимізація взаємодії між центральним, регіональним та місцевим рівнями). Роль вищих і центральних органів виконавчої влади у реалізації стратегії відновлення (повноваження Кабінету Міністрів України та міністерств; галузеві стратегії відбудови; координаційні та консультативно-дорадчі органи при Уряді). місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції у реалізації проєктів відбудови (діяльність місцевих державних адміністрацій / військово-цивільних адміністрацій; оперативне управління регіональними програмами; взаємодія з територіальними громадами на місцях). Місцеві органи виконавчої влади спеціального призначення у сфері економічного та соціального відновлення (територіальні підрозділи міністерств та відомств; реалізація галузевих політик (відновлення інфраструктури, зайнятості, соціальна захищеність); спеціалізовані агенції та координаційні офіси). Органи державної влади у сфері національної безпеки, оборони та захисту критичної інфраструктури (роль силових відомств та сектору безпеки у процесах безпечного відновлення; захист стратегічних об'єктів та життєзабезпечення; координація зусиль у прифронтових і деокупованих регіонах).

Тема 4 Роль місцевого самоврядування та територіальних громад у повоєнній відбудові.

Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування як драйвери локального відновлення (повноваження рад та виконавчих комітетів у кризових умовах; формування місцевої політики відбудови; залучення ресурсів на рівні територіальних громад). Посадові особи місцевого самоврядування: нові компетенції та лідерство в умовах криз (професійні вимоги до муніципальних службовців; розвиток кризового менеджменту та стратегічного мислення; лідерство у відбудові та взаємодія з мешканцями). Органи самоорганізації населення та асоціації органів місцевого самоврядування у відбудові (ініціативи знизу та громадський активізм; роль всеукраїнських та регіональних асоціацій громад у захисті інтересів місцевого самоврядування; міжмуніципальне співробітництво). Особливості місцевого самоврядування на регіональному і субрегіональному рівнях під час відновлення (функціонування районних рад та їх взаємодія з громадами; координація зусиль на субрегіональному рівні; специфіка управління у деокупованих та прифронтових зонах). Органи місцевого самоврядування як складова системи життєзабезпечення та захисту громад (забезпечення базових послуг під час криз; безпекова складова на муніципальному рівні; захист цивільного населення та відбудова життєво необхідної інфраструктури).

Тема 5. Трансформація публічного адміністрування та інноватизація процесів відновлення.

Реформа державного управління як елемент європейської інтеграції України та її післявоєнного відновлення (Політичні та адміністративні критерії членства в ЄС (Копенгагенські критерії); виконання рекомендацій Єврокомісії щодо реформи держуправління; гармонізація українського законодавства та управлінських практик із європейськими стандартами (SIGMA). Основні підходи до розуміння публічного адміністрування у контексті кризового менеджменту (концептуальні засади антикризового адміністрування; адаптація адміністративних систем до надзвичайних умов; забезпечення неперервності діяльності публічної влади під час криз). Розподіл адміністративних процесів на ключові функції управління відновленням (декомпозиція управлінських завдань відбудови; планування, організація, моніторинг та контроль адміністративних дій; оптимізація взаємозв'язків між етапами реалізації проєктів). Сучасні тенденції трансформації системи публічного адміністрування (цифровізація, прозорість, підзвітність) (впровадження принципів Good Governance у процес відновлення; відкриті дані та боротьба з корупцією у сфері відбудови; публічний контроль та антикорупційні механізми). Напрями інноватизації публічного управління та адміністрування (GovTech, AI, проєктний менеджмент) (використання сучасних технологій у державних послугах та відбудові; штучний інтелект та аналітика великих даних для прийняття рішень; проєктний підхід і портфельне управління в публічному секторі).

Тема 6. Партисипативна демократія та участь громадськості у післявоєнному відновленні

Сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства: правові основи, державне замовлення, соціальне підприємництво (нормативно-правове забезпечення діяльності громадських організацій; фінансова підтримка та державне замовлення соціальних послуг; роль соціального підприємництва у вирішенні локальних проблем відбудови). Система органів та інститутів, які реалізують національну стратегію розвитку громадянського суспільства (інституційні механізми взаємодії влади і громадськості; координаційні та консультативно-дорадчі органи; моніторинг реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства). Стимулювання лідерів громадської думки та мотивація населення до участі у відбудові країни (активізація локальних лідерів та експертне середовище; інструменти залучення громадян до прийняття рішень (громадські слухання, бюджети участі, консультації); подолання апатії та розбудова довіри до інститутів влади). Міжсекторальна взаємодія (державна – бізнес – громадянське суспільство) у проєктах відновлення (моделі державно-приватного та тристороннього партнерства (PPP); синергія ресурсів і компетенцій для повоєнної відбудови; спільне планування та реалізація інфраструктурних і соціальних ініціатив).

Тема 7. Фінансово-економічні механізми та управління ресурсами відбудови.

Бюджетне забезпечення та фінансова децентралізація в умовах післявоєнного відновлення (формування держбюджету та місцевих бюджетів у кризовий період; стабільність дохідної бази громад; фінансова самостійність та бюджетне вирівнювання у процесі відбудови). Залучення та ефективне розподілення міжнародної фінансової допомоги й інвестицій (гранти, кредити та донорські кошти; координація міжнародної технічної та фінансової допомоги; пріоритетність спрямування капіталовкладень у ключові сектори економіки). Управління державним та муніципальним боргом під час масштабної відбудови (боргова стійкість держави та місцевих рад; реструктуризація зобов'язань в умовах криз; ризики надмірного запозичення та управління

борговим навантаженням). Механізми державно-приватного партнерства (ДПП) у відновленні інфраструктури (концесії, спільні підприємства та інфраструктурні проєкти; залучення приватного капіталу до відбудови зруйнованих об'єктів; розподіл ризиків між державою і бізнесом). Аудит, фінансовий контроль та прозорість використання коштів фондів відновлення (зовнішній і внутрішній фінансовий контроль; діяльність антикорупційних органів та міжнародних аудиторів; громадський контроль за цільовим використанням ресурсів). Стимулювання економічної активності та розвиток локальних ринків праці (податкові стимули та підтримка підприємництва на постраждалих територіях; перекваліфікація населення та подолання безробіття; реінтеграція ветеранів і внутрішньо переміщених осіб у економічне життя).

Тема 8. Управління людським капіталом та соціальна інтеграція у повоєнному суспільстві.

Демографічні виклики повоєнного періоду та державна міграційна політика (аналіз демографічних втрат і міграційних потоків; стратегії повернення вимушених переселенців із-за кордону; державне регулювання міграційних процесів та стимулювання демографічного відновлення). Управління процесами реінтеграції ветеранів війни та їх родин у соціально-економічне життя (комплексні програми адаптації демобілізованих військовослужбовців; психологічна підтримка, перенавчання та працевлаштування ветеранів; створення умов для їх підприємницької діяльності). Соціальний захист, психологічна реабілітація та підтримка вразливих категорій населення (модернізація системи соціальних послуг; допомога постраждалим від війни (ВПО, особам з інвалідністю, сиротам, літнім людям); розвиток мережі центрів ментального здоров'я та реабілітації). Реформа системи освіти та охорони здоров'я відповідно до потреб повоєнного відновлення (відбудова та модернізація освітньої і медичної інфраструктури; адаптація навчальних програм і медичних протоколів до нових реалій; кадрова політика в галузях освіти та медицини). Розвиток ринку праці, перекваліфікація кадрів та боротьба з безробіттям (ліквідація дисбалансів на ринку праці; державні програми професійного навчання та перекваліфікації відповідно до потреб відбудови; активна політика зайнятості та стимулювання створення нових робочих місць). Формування інклюзивного середовища та політика рівних можливостей (безбар'єрність фізичного простору, інформаційної сфери та послуг; європейські стандарти доступності; подолання дискримінації та забезпечення рівних прав для всіх груп суспільства).

Тема 9. Екологічна безпека, просторове планування та «зелене» відновлення

Концепція «зеленого» відновлення (Green Recovery) та екологічні наслідки війни для України (оцінка масштабів екологічної шкоди; інтеграція екологічних пріоритетів у національну політику відбудови; перехід до стійкого та низьковуглецевого розвитку). Управління процесами розмінування територій та екологічного моніторингу довкілля (організація гуманітарного та технічного розмінування земель; системи моніторингу стану ґрунтів, водних ресурсів і повітря; ліквідація наслідків екологічних катастроф). Просторові стратегії, містобудування та відновлення зруйнованої інфраструктури за принципами Build Back Better (комплексне просторове планування територій; сучасні урбаністичні тенденції та відновлення краще, ніж було; безпека і комфорт міського середовища). Енергоефективність, децентралізація енергосистеми та «зелений» перехід громад (розподілена генерація та відновлювані джерела енергії на рівні громад; підвищення енергоефективності будівель і комунальної інфраструктури; зменшення енергетичної залежності). Управління відходами від руйнувань та циркулярна економіка у повоєнному будівництві (поводження з будівельним сміттям і відходами від руйнації; переробка та повторне використання матеріалів; впровадження принципів замкнутої економіки у будівельну галузь). Екологічний аудит та екологічні стандарти при реалізації інфраструктурних проєктів (оцінка впливу на довкілля (ОВД) при відновленні об'єктів; міжнародні екологічні стандарти та зелені сертифікати; контроль за дотриманням екологічного законодавства інвесторами).

Тема 10. Моніторинг, оцінювання та стратегічне планування публічної політики відновлення.

Методологія стратегічного планування регіонального та місцевого розвитку в умовах невизначеності (розробка стратегій відновлення в контексті ризиків і нестабільності; адаптивне планування та гнучкість управлінських рішень; інтеграція секторальних і територіальних стратегічних документів). Система моніторингу та контролю реалізації програм післявоєнного відновлення (побудова багаторівневих систем відстеження прогресу; інструменти оперативного та стратегічного контролю; раннє виявлення відхилень та механізми корекції управлінських дій).

Використання індикаторів ефективності, результативності та впливу (KPIs у публічному управлінні) (розробка системи ключових показників успішності для проєктів відбудови; оцінка співвідношення витрат і результатів (Cost-Benefit Analysis); вимірювання якісного та кількісного впливу реформ на суспільство). Публічні комунікації та управління репутацією під час реалізації національних стратегій (стратегічні комунікації уряду та місцевої влади; забезпечення відкритого діалогу із суспільством та міжнародними партнерами; протидія інформаційним ризикам і формування довіри до процесів відбудови). Роль наукового супроводу та аналітичних центрів (think tanks) у прийнятті державних рішень (інтеграція експертного потенціалу в процес вироблення публічної політики; аналітичні дослідження та доказова політика (evidence-based policy); співпраця академічного середовища з органами влади).

Теми практичних занять

Тема 1 Післявоєнне відновлення України як системний виклик для публічного управління

Аналіз інституційних ролей ключових органів влади у процесі відновлення (функціональний розподіл та координація діяльності Президента, Уряду й Парламенту; інституційна архітектура вищих органів влади; механізми прийняття стратегічних рішень та парламентський контроль). Визначення та класифікація суб'єктів і об'єктів управління відбудовою (системний підхід до визначення рушійних сил та цільових груп; держава, бізнес, громадянське суспільство і міжнародні партнери як суб'єкти відновлення; побудова карти стейкхолдерів). Оцінка інституційних змін та реформ державного управління в Україні (адаптація державних інститутів до викликів воєнного та післявоєнного часу; євроінтеграційні реформи; цифровізація, прозорість та інституційна стійкість публічного управління). Вимірювання ефективності публічних рішень щодо відновлення територій (критерії та показники загальної ефективності публічного управління відбудовою; ключові індикатори результативності (KPIs); моніторинг та оцінювання результатів регіональних і місцевих програм)..

Тема 2. Багаторівневе управління та координація у процесі відновлення.

Аналіз конституційно-правових гарантій прав і свобод у процесі відбудови (правове поле функціонування публічної влади у кризових і повоєнних умовах; забезпечення законності та правопорядку; гарантії прав і свобод громадян у процесі реалізації відновлювальних політик). Моделювання горизонтальних і вертикальних зв'язків між рівнями управління (поняття та концептуальні засади багаторівневого управління (Multi-level Governance); розподіл повноважень між національним, регіональним та місцевим рівнями; синергія та координація у процесі відбудови).

Тема 3. Організаційно-функціональна структура центральних органів влади у відновленні.

Розподіл функцій між міністерствами та відомствами у сфері повоєнної відбудови (галузеві стратегії та координація діяльності центральних органів виконавчої влади; розмежування завдань у виконавчій владі; вертикальна інтеграція управлінських рішень та усунення дублювання повноважень). Оцінка ролі спеціалізованих органів у мінімізації безпекових ризиків відновлення (діяльність відомств у сфері національної безпеки, оборони та захисту критичної інфраструктури; захист стратегічних об'єктів і життєзабезпечення; координація зусиль у прифронтових і деокупованих регіонах).

Тема 4 Роль місцевого самоврядування та територіальних громад у повоєнній відбудові.

Оцінка спроможності органів місцевого самоврядування управляти проєктами відбудови (повноваження рад та виконавчих комітетів у кризових умовах; формування місцевої політики відбудови; розвиток кризового менеджменту, лідерства та професійних компетенцій муніципальних службовців). Аналіз практик залучення асоціацій ОМС до лобювання інтересів територій (роль всеукраїнських та регіональних асоціацій органів місцевого самоврядування у захисті інтересів громад; міжмуніципальне співробітництво; взаємодія з центральною владою та міжнародними партнерами).

Тема 5. Трансформація публічного адміністрування та інноватизація процесів відновлення.

Аналіз дорожньої карти реформи державного управління України в контексті євроінтеграційних завдань та повоєнної відбудови (політичні та адміністративні критерії членства в ЄС; виконання рекомендацій Єврокомісії щодо реформи держуправління; гармонізація українського законодавства та управлінських практик із європейськими стандартами SIGMA). Реаблік-інжиніринг адміністративних процесів надання послуг у процесі відбудови (декомпозиція та оптимізація управлінських завдань відбудови; забезпечення неперервності діяльності публічної

влади під час криз; подолання бюрократичних бар'єрів та впровадження принципів Good Governance). Практикум застосування інструментів цифрового управління (на прикладі платформ відновлення) (використання сучасних технологій у державних послугах та відбудові (GovTech); відкриті дані, прозорість і підзвітність; застосування цифрових платформ для моніторингу та управління проектами відбудови).

Тема 6. Партисипативна демократія та участь громадськості у післявоєнному відновленні.

Організація громадських слухань та консультацій щодо генеральних планів відбудови громад (інструменти залучення громадян до прийняття рішень; забезпечення відкритого діалогу влади та громадськості; подолання апатії, стимулювання лідерів громадської думки та розбудова довіри до інститутів влади). Моделювання моделі державно-приватного партнерства на місцевому рівні (міжсекторальна взаємодія у проєктах відновлення; синергія ресурсів і компетенцій держави, бізнесу та громадського сектору; спільне планування та реалізація локальних інфраструктурних і соціальних ініціатив).

Тема 7. Фінансово-економічні механізми та управління ресурсами відбудови.

Аналіз міжнародних донорських програм та механізмів їх адміністрування (гранти, кредити та донорські кошти; координація міжнародної технічної й фінансової допомоги; пріоритетність спрямування капіталовкладень у ключові сектори економіки та бюджетне забезпечення відновлення). Розрахунок ризиків та ефективності проєктів відбудови на основі ДПП (механізми державно-приватного партнерства у відновленні інфраструктури; концесії та спільні підприємства; розподіл фінансових і операційних ризиків між державою і бізнесом). Проєктування системи громадського контролю за фінансами відновлення (пам'ятки/додатки) (зовнішній і внутрішній фінансовий контроль; прозорість використання коштів фондів відновлення; розробка інструментів громадського нагляду та цифрових додатків для відстеження витрат).

Тема 8. Управління людським капіталом та соціальна інтеграція у повоєнному суспільстві.

Розробка муніципальної програми реінтеграції та підтримки ветеранів (комплексні програми адаптації демобілізованих військовослужбовців та їхніх родин; психологічна підтримка, перенавчання і працевлаштування; створення умов для ветеранського підприємництва на рівні громад). Оцінка потреб громади у соціальних послугах та медичній реабілітації (модернізація системи соціальних послуг; допомога постраждалим від війни (ВПО, особам з інвалідністю, сиротам, літнім людям); розвиток мережі центрів ментального здоров'я та реабілітації). Проєктування інклюзивного простору на рівні територіальної громади (безбар'єрність фізичного середовища, громадського простору та цифровізація послуг; європейські стандарти доступності; подолання дискримінації та забезпечення рівних можливостей для всіх груп населення)..

Тема 9. Екологічна безпека, просторове планування та «зелене» відновлення.

Аналіз проєктів містобудівної документації з урахуванням екологічних стандартів (комплексне просторове планування територій; сучасні урбаністичні тенденції та відбудова за принципами Build Back Better; інтеграція екологічних пріоритетів у національну та місцеву політику відбудови). Розробка концепції енергонезалежності для типової територіальної громади (розподілена генерація та відновлювані джерела енергії (ВДЕ) на рівні громад; підвищення енергоефективності будівель і комунальної інфраструктури; зменшення енергетичної залежності та «зелений» перехід). Оцінка впливу на довкілля (ОВД) при плануванні об'єктів відбудови (процедури ОВД та екологічної експертизи; міжнародні екологічні стандарти і зелені сертифікати; контроль за дотриманням природоохоронного законодавства під час реалізації інфраструктурних проєктів)

Тема 10. Моніторинг, оцінювання та стратегічне планування публічної політики відновлення.

Розробка проєктного плану (Roadmap) відновлення для конкретної галузі чи громади (методологія стратегічного планування в умовах невизначеності; адаптивне планування та гнучкість управлінських рішень; інтеграція секторальних і територіальних документів у єдину дорожню карту). Формування системи індикаторів та KPI для моніторингу регіональної програми (побудова багаторівневих систем відстеження прогресу; інструменти оперативного та стратегічного контролю; розробка ключових показників результативності та оцінка співвідношення витрат і вигод).

Підготовка аналітичної записки (Policy Paper) щодо вирішення проблеми відновлення (доказова політика (evidence-based policy); інтеграція експертного потенціалу аналітичних центрів (think

tanks) у процес вироблення публічних рішень; формування практичних рекомендацій для органів влади).

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Самостійна робота передбачає систематичне опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, а також поглиблене вивчення окремих тем і питань, що не охоплені лекційними годинами, задля стимулювання дослідницької активності здобувачів.

Основними видами позааудиторної самостійної роботи є: опрацювання додаткових джерел та нормативно-правової бази (аналіз офіційних вебпорталів органів державної влади, місцевого самоврядування та судових інституцій для дослідження реальних кейсів інформаційно-аналітичного супроводу публічного управління); підготовка наукових доповідей за обраною тематикою із поглибленим аналізом наукових джерел та практичного досвіду.

Теми для самостійного опрацювання:

Тема 1 Післявоєнне відновлення України як системний виклик для публічного управління

Дослідження світового досвіду інституціоналізації відновлення після масштабних криз (вивчення міжнародних кейсів повоєнного розвитку та посткризової реабілітації (план Маршалла, досвід країн Балканського регіону, Японії, Південної Кореї); аналіз ефективності спеціалізованих інституцій та агентств відбудови; адаптація найкращих світових практик до українських реалій). Аналіз впливу національних інтересів на пріоритети державної політики відновлення (визначення ключових національних інтересів України в умовах глобальних та регіональних викликів; взаємозв'язок між національною безпекою, обороноздатністю та стратегіями відбудови; пріоритезація секторальних і територіальних інтересів у державних документах). Вивчення специфіки взаємодії вищих органів влади у кризових умовах (особливості прийняття управлінських рішень та вертикальної координації між Президентом, Урядом і Парламентом в умовах надзвичайних ситуацій; подолання міжвідомчих бар'єрів; забезпечення неперервності функціонування державної влади та виконання стратегічних завдань відбудови). Розробка матриці стейкхолдерів процесу післявоєнного відновлення (ідентифікація та групування ключових зацікавлених сторін (державні органи, місцеве самоврядування, бізнес-середовище, громадянське суспільство, міжнародні донори); аналіз інтересів, впливу та ресурсів кожного стейкхолдера; побудова практичної карти взаємодії для мінімізації конфліктів інтересів).

Тема 2. Багаторівневе управління та координація у процесі відновлення

Дослідження європейських практик багаторівневого управління в регіонах, що зазнали криз (вивчення європейського досвіду реалізації політики згуртованості (Cohesion Policy) та посткризової реабілітації територій; принципи субсидіарності, партнерства та багаторівневого врядування (Multi-level Governance); адаптація стандартів Ради Європи та ЄС до української системи державного управління). Аналіз наслідків децентралізації для ефективності реалізації проєктів відновлення (вплив реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади на спроможність громад реагувати на кризові виклики; фінансова та адміністративна автономія муніципалітетів; баланс між централізованим плануванням відбудови та місцевою ініціативою). Оцінка ефективності взаємодії ОВА та ОМС у постраждалих регіонах (формати координації між обласними державними (військовими) адміністраціями та органами місцевого самоврядування; подолання дублювання функцій і компетенцій; розв'язання конфліктів у розподілі ресурсів та повноважень під час реалізації регіональних програм відновлення)

Тема 3. Організаційно-функціональна структура центральних органів влади у відновленні.

Порівняльний аналіз повноважень центральних органів влади щодо управління кризами (дослідження розподілу компетенцій між міністерствами, відомствами та спеціалізованими державними комітетами; виявлення зон дублювання повноважень та адміністративних розривів у виконавчій владі; оптимізація інституційної архітектури для швидкого реагування на надзвичайні виклики). Вивчення досвіду функціонування агенцій відновлення в інших державах (аналіз організаційно-правових моделей, повноважень та моделей фінансування спеціалізованих національних агентств з відбудови (на прикладі міжнародного досвіду); оцінка їхньої ефективності у порівнянні з класичним міністерським управлінням; уроки для інституційного дизайну в Україні). Аналіз взаємодії сектору безпеки і оборони з цивільними органами управління

(механізми координації між військовими адміністраціями, правоохоронними органами та цивільними міністерствами під час відбудови прифронтових чи деокупованих територій; забезпечення балансу між безпековими вимогами та потребами економічного відновлення; процедури захисту критичної інфраструктури).

Тема 4 Роль місцевого самоврядування та територіальних громад у повоєнній відбудові.

Вивчення ролі ОСН у підтримці вразливих груп населення на постраждалих територіях (значення органів самоорганізації населення (ОСН) як інститутів низової демократії; залучення громадських ініціатив до надання первинної допомоги, підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО), осіб з інвалідністю та інших вразливих категорій громадян; налагодження комунікації між мешканцями та муніципальною владою). Дослідження специфіки управління деокупованими та прифронтовими громадами (особливості функціонування публічної влади в умовах безпосередніх безпекових загроз; специфіка відновлення життєзабезпечення, критичної інфраструктури та адміністративних послуг на територіях із високим рівнем руйнувань; подолання наслідків гуманітарних криз на місцевому рівні). Розробка моделі кадрового забезпечення органів місцевого самоврядування у відновленні (аналіз дефіциту кваліфікованих кадрів у муніципалітетах та проблеми "відтоку мізків"; розробка стратегій залучення та утримання профільних фахівців (проектних менеджерів, архітекторів, фінансистів); підвищення кваліфікації та розвиток лідерських компетенцій посадових осіб місцевого самоврядування).

Тема 5. Трансформація публічного адміністрування та інноватизація процесів відновлення.

Опрацювання вітчизняних та міжнародних звітів щодо прогресу України у виконанні євроінтеграційних зобов'язань у сфері публічного адміністрування (моніторинг звітів Європейської комісії щодо розширення ЄС, оцінок експертів ініціативи SIGMA та аналітичних центрів; аналіз виконання рекомендацій у сфері державної служби та реформи адміністративної юстиції; ідентифікація прогалин у процесі імплементації європейських стандартів Good Governance). Аналіз впровадження інноваційних технологій у публічне адміністрування за кордоном (вивчення передового світового досвіду цифровізації публічних послуг, електронного врядування та алгоритмів прийняття рішень на основі даних (Data-driven governance); кейси використання штучного інтелекту, блокчейну та великих даних (Big Data) у кризовому управлінні та відбудові; можливості адаптації інноваційних GovTech-рішень в Україні). Оцінка ризиків корупції в адміністративних процедурах відбудови та шляхи їх подолання (виявлення вразливих місць у процесах розподілу ресурсів, державних закупівель і видачі дозволів на будівництво; розробка превентивних антикорупційних механізмів, систем громадського нагляду та прозорих цифрових трекерів; міжнародні стандарти доброчесності та підзвітності у проєктах повоєнного відновлення).

Тема 6. Партисипативна демократія та участь громадськості у післявоєнному відновленні.

Аналіз успішних кейсів волонтерських ініціатив та їх інтеграції в державну політику (дослідження феномену українського волонтерського руху під час війни; трансформація низових ініціатив у сталі інститути громадянського суспільства; механізми державно-громадського партнерства та залучення волонтерського потенціалу до прийняття управлінських рішень на національному та місцевому рівнях). Розробка комунікаційної стратегії для залучення громадян до прийняття управлінських рішень (проєктування каналів двосторонньої комунікації між владою та громадськістю; подолання інформаційних бар'єрів і забезпечення прозорості у процесах відбудови; використання цифрових інструментів електронної демократії (опитування, платформи е-консультацій, громадські бюджетування) для залучення мешканців до планування розвитку громад).

Тема 7. Фінансово-економічні механізми та управління ресурсами відбудови.

Вивчення досвіду країн світу щодо післявоєнного економічного відновлення (план Маршалла тощо) (історичний та сучасний аналіз масштабних міжнародних програм фінансової допомоги; структура фінансування, умови надання ресурсів та ефективність макроекономічної стабілізації у повоєнний період; уроки та інструменти, які можуть бути імplementовані у сучасній українській архітектурі відновлення). Аналіз вітчизняних та міжнародних інструментів антикорупційного контролю за коштами (оцінка функціонування систем моніторингу цільового використання міжнародної допомоги та державного бюджету; роль спеціалізованих антикорупційних органів, незалежних рад нагляду та міжнародних аудиторів; цифрові платформи прозорості витрат (як-от DREAM) як превентивний інструмент). Дослідження впливу міграційних процесів на економічний потенціал територіальних громад (оцінка наслідків внутрішнього переміщення та вимушеної міграції за кордон для ринку праці й місцевих бюджетів; втрата та трансформація людського

капіталу; розробка економічних і соціальних стимулів для повернення жителів та залучення нових трудових ресурсів у громади).

Тема 8. Управління людським капіталом та соціальна інтеграція у повоєнному суспільстві.

Аналіз світових практик адаптації військовослужбовців до мирного життя (вивчення досвіду країн із розвиненими ветеранськими політиками (США, Ізраїль, країни ЄС); державні програми реінтеграції, психологічної реабілітації, медичного супроводу та професійної перепідготовки демобілізованих; створення сприятливого середовища для переходу військової кар'єри у цивільний сектор та ветеранського бізнесу). Дослідження програм стимулювання повернення вимушених переселенців із-за кордону (аналіз демографічних втрат та масштабів міграції українців; світовий досвід репатріаційних політикою та програм реінтеграції діаспор і біженців; розробка комплексу економічних, житлових, соціальних та інституційних стимулів для повернення громадян і відновлення людського капіталу в регіонах). Оцінка кадрового дефіциту в ключових галузях економіки та шляхи його подолання (ідентифікація структурних диспропорцій на ринку праці та нестачі фахівців у сферах відновлення (будівництво, інженерія, освіта, медицина, державне управління); дуальна освіта, програми швидкого перенавчання (reskilling та upskilling); залучення внутрішніх резервів та регульована трудова міграція для забезпечення потреб повоєнної економіки).

Тема 9. Екологічна безпека, просторове планування та «зелене» відновлення.

Вивчення міжнародного досвіду ліквідації наслідків екологічних катастроф, спричинених війнами (аналіз кейсів постконфліктного екологічного відновлення територій (на прикладі Балкан, Кувейту, В'єтнаму); методи оцінки шкоди довкіллю, забруднення ґрунтів і водних ресурсів; міжнародні стандарти екологічної реабілітації та рекультивації земель). Дослідження технологій переробки будівельних відходів від руйнувань (управління масивами відходів руйнування та демонтажу (C&W waste); передові технології сортування, переробки і вторинного використання будівельних матеріалів (циркулярна економіка у будівництві); організаційно-правові засади створення інфраструктури поводження з будівельними відходами на рівні громад). Аналіз нормативно-правової бази щодо екологічних стандартів відбудови в Україні (дослідження законодавчих вимог у сфері охорони довкілля, містобудування та стратегічної екологічної оцінки (СЕО); гармонізація українських екологічних норм із директивами ЄС у процесі повоєнного відновлення; подолання колізій між потребами швидкої відбудови та дотриманням суворих екологічних стандартів)..

Тема 10. Моніторинг, оцінювання та стратегічне планування публічної політики відновлення.

Аналіз стратегічних документів повоєнного відновлення України (Plan Ukraine та ін.) (дослідження ключових національних і міжнародних рамкових документів стратегічного планування (Ukraine Facility Plan, регіональні стратегії відновлення); аналіз цілепокладання, пріоритетів фінансування та механізмів координації зусиль держави, донорів і громадянського суспільства). Дослідження методології форсайт-аналізу для визначення майбутніх сценаріїв розвитку (застосування методик форсайту (foresight), прогнозування та моделювання майбутнього в умовах високої невизначеності; побудова альтернативних сценаріїв розвитку територій і галузей; розробка стратегій упереджувального управління та раннього реагування на системні ризики). Оцінка ролі аналітичних центрів у формуванні державної політики (аналіз внеску «фабрик думок» (think tanks), наукових інституцій та експертних спільнот у розробку доказової політики (evidence-based policy); механізми адвокації, експертного супроводу та громадського моніторингу державних рішень у сфері відновлення).

Література та навчальні матеріали

Базова література

1. Битяк Ю. П., Матюхіна Н. П., Ковтун М. С. та ін. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / за заг. ред. Н. П. Матюхіної. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с. URL: <https://cutt.ly/wCAoujG>
2. Бородін Є. І., Тарасенко Т. М. Система публічного управління та адміністрування : навч. наоч. посіб. [Електронне видання]. Дніпро : Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», 2022. 187 с.

3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/346596794.pdf>.
4. Закон «Про адміністративну процедуру»: загальні прозорі правила взаємодії між державою та громадянами й бізнесом : посіб. для публіч. службовців / В. Тимошук, І. Бойко. Київ, 2022. 76 с. URL: <https://minjust.gov.ua/files/general/2022/10/20/20221020092133-70.pdf>
5. Куйбіда В. С., Білінська М. М., Петроє О. М. Публічне управління : термінологічний словник : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2018. 224 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_888_37081450.pdf
6. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / уклад.: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. Харків : НУЦЗУ, 2020. 175 с. URL: <https://cutt.ly/aCAokDf>.
7. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки (системні, політичні та економічні аспекти): Словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] / за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника. Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
8. Публічна служба : навч. посіб. / Н. С. Сидоренко, С. О. Шевченко, Н. А. Липовська. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 264 с.
9. Публічна служба : навч. посіб. / Н. С. Сидоренко, С. О. Шевченко, Н. А. Липовська. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 264 с.
10. Шпекторенко І. В. Методологія публічного управління : навч. посіб. / уклад. І. В. Шпекторенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 120 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Metodolohiya_publichnoho_upravlinnya.pdf
11. Ahls H. Standartization in European Union. International Conference: «European experience of standardization and technical regulation» (12 October, Brussels). URL: http://rgtr.ru/pages/page_154.php.
12. Cox R. W., Buck S., Morgan B. Public Administration in Theory and Practice. Routledge, 2020. 610 p.
13. Digital Transformation and Public Services. URL: https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/24567/9780367333430_text17oktober.pdf.
14. Emerson K., Nabatchi T. Collaborative Governance Regimes. Washington, DC : Georgetown University Press, 2015. 280 p.
15. Encyclopedia of Public Administration and Public Policy / ed. by David Schultz. New York, 2004. 545 p. URL: <https://cutt.ly/RCSauyw>
16. Methodological Framework of the Principles of Public Administration. May 2019. URL: <https://www.sigmaweb.org/publications/Methodological-Framework-for-thePrinciples-of-Public-Administration-May-2019.pdf>
17. Northouse P. G. Leadership. 8th ed. SAGE Publishing, 2019. 729 p.
18. Procedures for Local and Regional Authority Participation in European Policy Making in the Member States / Committee of the Regions. Brussels ; Luxembourg : [s. n.], 2005. 332 p.
19. Rosenbloom D. H., Kravchuk R. S., Clerkin R. M. Public Administration: Understanding Management, Politics, and Law in the Public Sector. Routledge, 2022. 660 p.

Допоміжна література

1. Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС : навч. посіб. / за заг. ред. В. О. Серьогіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2022. 244 с.
2. Історія державного управління / кол. авт. ; за заг. ред. В. С. Загорського, О. Я. Красівського, О. Ю. Мороза. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 368 с.
3. Кормич Л. І., Краснопольська Т. М. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Одеса : Фенікс, 2021. 60 с.
4. Кравченко В. В., Бородін Є. І., Квітка С. А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління : навч. посіб. у схемах. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 148 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Mistseve_samovryaduvannya.pdf.
5. Кудь О. Модернізація системи публічного управління в епоху інформаційних платформ : монографія. Харків : Право, 2022. 432 с. DOI: <https://doi.org/10.31359/9789669984296>.
6. Поняття місцевого управління і місцевого самоврядування в зарубіжних країнах. Підручники онлайн. URL: <https://textbooks.net.ua/content/view/3338/11/>.
7. Публічне управління та адміністрування в умовах війни і в поствоєнний період в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. у трьох томах / ред. кол.: І. О. Дегтярьова, В. С. Куйбіда, П. М. Петровський та ін. ; уклад. Т. О. Мельник. Т. 2. Київ : ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 246 с.

8. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. С. Чернова та ін. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 606 с.
9. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки (системні, політичні та економічні аспекти): Словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] / за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника. Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
10. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування : підручник / за ред. Г. П. Ситника. Вінниця : ФОП Кушнір Ю. В., 2020. 504 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (40%) та поточного оцінювання (60%).

Екзамен включає: теоретичний блок (усні запитання) — 3 питання з теорії (перевірка розуміння базових понять, концепцій та категорій); практичний блок — 1 ситуаційне завдання (аналіз конкретної управлінської чи правової ситуації (кейсу), пошук шляхів її вирішення та аргументація позиції під час усної доповіді. Поточне оцінювання: 2 онлайн тести та вирішення практичних завдань (по 30%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

30.06.2023

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

Дата погодження, підпис

30.06.2023

Гарант ОНП
Володимир МОРОЗ